

Deontologische code gemeenteraadsleden

Artikel 1: Het statuut van de code

De deontologische code van de gemeenteraadsleden inzake dienstverlening aan de bevolking, hierna de deontologische code genoemd, is het geheel van beginselen, gedragsregels en gebruiken die de gemeenteraadsleden als leidraad nemen bij hun dienstverlening aan de bevolking. Deze code is ook van toepassing voor groepen van gemeenteraadsleden die aan collectieve dienstverlening doen, alsook op medewerkers of derden die in opdracht van gemeenteraadsleden handelen.

Gemeenteraadsleden die een ander openbaar mandaat bekleden houden zich, gelet op een zekere samenhang en functionele wisselwerking tussen deze mandaten, aan de deontologische code voor al hun dienstverlenende activiteiten, ook als zij die uitoefenen uit hoofde van hun ander mandaat. De gemeenteraadsleden moeten erover waken dat zij, ook buiten hun politieke activiteiten en in het licht van deze code, geen dienstverlenende activiteiten ontplooiën die de eer en de waardigheid van hun mandaat kunnen schaden.

Wanneer in deze code gesproken wordt over de burger of bevolking, moet dit worden begrepen dat het niet enkel over een persoon kan gaan, maar ook over een groep, een vereniging of een bedrijf.

Artikel 2: Algemene plichten, doelstellingen en uitgangspunten

De gemeenteraadsleden zullen voor de omschrijving van hun eigen dienstverleningsactiviteiten geen termen gebruiken die verwarring creëren met officieel door overheden ingestelde dienstverlening (dus bijvoorbeeld niet de termen 'ombudsman', 'ombudsvrouw', 'ombudsdienst', 'klachtendienst', 'klachtenmanagement' of andere vergelijkbare samenstellingen met 'ombud' en 'klacht').

Bij hun optreden in en buiten het gemeentebestuur en in hun contacten met individuen, groepen, instellingen en bedrijven geven de gemeenteraadsleden voorrang aan het algemeen belang boven particularistische belangen en zij vermijden elke vorm van belangenvermenging.

Elke vorm van rechtstreekse dienstverlening, informatiebemiddeling of doorverwijzing gebeurt zonder enige materiële of geldelijke tegenprestatie van welke aard ook en mag geen vorm van cliëntenwerving inhouden.

De gemeenteraadsleden moeten op dezelfde gewetensvolle manier ten dienste staan van alle burgers die op hun dienstverlening een beroep doen, zonder onderscheid van geslacht, ras, huidskleur, afstamming, sociale stand, nationaliteit, filosofische overtuiging, partijvoorkeur of persoonlijke gevoelens jegens hen.

Tussenkomen bij gerechtelijke en politieke instanties om de juridische besluitvorming in individuele dossiers te beïnvloeden, bijvoorbeeld om een proces-verbaal te laten seponeren, zijn verboden.

Artikel 3: Het gemeenteraadslid als informatiebemiddelaar en als doorverwijzer

Het behoort tot de taken van de gemeenteraadsleden om informatie te ontvangen en te verstrekken en om door te verwijzen naar de geëigende diensten of instanties.

De gemeenteraadsleden stellen informatie ter beschikking over de werking van de diensten die instaan voor het behandelen van klachten van de burger over het optreden van de overheid. Tevens verstrekken ze informatie over bestaande informatiediensten waar de burger voor informatie terecht kan.

Bestuurlijke en gerechtelijke informatie waarop de vraagsteller geen recht heeft, die de goede werking van de administratie of het gerecht kan doorkruisen of die de privacy van anderen in het gedrang kan brengen, mag door de gemeenteraadsleden niet worden doorgegeven.

In het kader van hun algemene luisterbereidheid kunnen gemeenteraadsleden de rol vervullen van vertrouwenspersoon.

De gemeenteraadsleden proberen, waar mogelijk, vraagstellers door te verwijzen naar de geëigende diensten van de administratie, het gerecht, ..., zoals bijvoorbeeld de ambtenaren die van overheidswege ingesteld zijn om de problemen van de vraagstellers op te lossen, of naar particuliere en overheidsdiensten die professioneel gespecialiseerd zijn in het oplossen van de opgeworpen problemen.

Artikel 4: Het gemeenteraadslid als administratieve begeleider en ondersteuner

Gemeenteraadsleden kunnen de burgers ondersteunen en begeleiden in hun relatie met de administratie of met betrokken instanties: zij kunnen de burgers helpen om, via de daartoe geëigende kanalen en procedures, een aanvraag te richten tot de overheid, informatie te verkrijgen over de stand van zaken van een dossier, daarover verdere uitleg en verantwoording te vragen, en voorafgaande vragen te stellen over de administratieve behandeling van dossiers.

Gemeenteraadsleden hebben het recht vragen te stellen naar concrete toelichting bij de bestaande regelgeving of een genomen beslissing, naar de stand van zaken van een dossier of de verantwoording voor het niet beantwoorden van vragen door de burger gesteld.

Bij het ondersteunen en begeleiden van vraagstellers, respecteren de gemeenteraadsleden de onafhankelijkheid van de ambtenaren en diensten, de objectiviteit van de procedures en de termijnen die als normaal beschouwd worden voor de afhandeling van soortgelijke dossiers.

Wanneer het gemeenteraadslid optreedt als administratief begeleider of ondersteuner van de burger wordt de eventuele briefwisseling terzake op naam van de burger gevoerd. Er wordt op geen enkele wijze melding gemaakt van de ondersteunende en begeleidende rol van het gemeenteraadslid.

Artikel 5: Tussenkomen

Tussenkomen, waarbij de gemeenteraadsliden een gerechtelijke procedure proberen te versnellen in dossiers die zonder die tussenkomst weliswaar een langere verwerkingsperiode, maar toch een gunstig gevolg zouden krijgen, zijn niet toegestaan.

Verzoeken van een gemeenteraadslid om een burger te begunstigen zijn verboden. Tussenkomen bij selectievoerende instanties, die tot doel hebben het bevorderen van kansen op benoeming, aanstelling en bevordering in de administratie en binnen de gerechtelijke sector, zijn niet toegestaan.

Als gemeenteraadsliden om steun gevraagd worden door of voor kandidaten die een bepaalde functie of bevordering ambiëren, dan delen de mandatarissen aan de kandidaten mee dat de benoeming of bevordering gebeurt op basis van de vastgelegde criteria en verwijzen ze de kandidaten door naar de geëigende instanties. De gemeenteraadsliden mogen wel informatie inwinnen en doorgeven omtrent de voorwaarden en de organisatie van examens en bekwaamheidstests en de procedures voor benoemingen, aanstellingen en bevorderingen.

De gemeenteraadsliden mogen zich engageren tot het uitoefenen van toezicht op de objectiviteit van examens of bekwaamheidstests. Om die objectiviteit te garanderen, kunnen zij inlichtingen inwinnen over de evaluatieprocedures en -criteria. Bij de eigenlijke selecties komen zij niet tussenbeide.

De gemeenteraadsliden mogen werkzoekenden op de hoogte stellen van werkaanbiedingen in de particuliere en de overheidssector. Voor die informatietaak mogen zij geen enkele tegenprestatie, van welke aard ook, beloven of leveren aan de betrokken werkgevers.

Artikel 6: Onrechtmatige en onwettelijke voordelen

Elke poging tot bevoordeling, waarbij de burger door toedoen van een gemeenteraadslid iets probeert te bereiken wat onrechtmatig of wettelijk niet toelaatbaar is, is verboden.

Tussenkomen van gemeenteraadsliden met de bedoeling de toewijzing of de uitvoering van contractuele verbintenissen met de overheid te beïnvloeden, zijn verboden.

Artikel 7: Schijndienstbetoon en ongevraagd dienstbetoon

Alle vormen van schijndienstbetoon, waarbij de gemeenteraadsliden bewust, maar onterecht, de indruk wekken dat zij bij de goede afloop van een dossier daadwerkelijk tussenbeide gekomen zijn, zijn niet toegestaan.

Wanneer een burger daar niet om heeft gevraagd, zal het gemeenteraadslid hem niet aanschrijven om hem, in plaats van of naast de officiële kennisgeving, op de hoogte te brengen van de beslissing die genomen werd in een dossier.

Artikel 8: Bekendmaking dienstverlening

Het gemeentebestuur zal op geregelde tijdstippen de lijst van alle gemeenteraadsliden met hun contactadressen bekendmaken bij de bevolking. Het is de gemeenteraadsliden verboden om publiciteit te maken voor dienstverlenende activiteiten. Zij kunnen, aanvullend op de informatieverstrekking door de lokale overheid, bekendmaking geven aan hun bereikbaarheid voor de bevolking. Deze informatieverstrekking wordt beperkt tot het bekendmaken van een of meer contactadressen, naam en mandaat van de gemeenteraadsliden, spreekuren, telefoon- en faxnummer en emailadres. In ieder geval kan er geen melding gemaakt worden van de aard van de dienstverlening waarin zij eventueel gespecialiseerd zijn. Die regels gelden niet voor ledenbladen van politieke partijen of eigen politieke publicaties. (tenzij ze huis-aan-huis bedeed worden). Publiciteit voor dienstverlening is niet toegestaan op lokale en regionale radiozenders en op televisiezenders.

De gemeenteraadsliden maken in hun verkiezingscampagnes en -mailings, die gericht zijn op individuen, geen melding van de diensten die zij eventueel voor de betrokkenen hebben verricht. In geen geval mogen zij de indruk wekken dat zij om steun vragen in ruil voor bewezen diensten.

Artikel 9: Naleving, controle en sanctionering

De naleving van deze deontologische code veronderstelt openbaarheid als enige fundamenteel structurele oplossing om ongeoorloofde tussenkomen te verhinderen.

Het college van burgemeester en schepenen zal er voor zorgen dat de dossierbehandelende ambtenaren elke tussenkomst (ondermeer uitgaande van politieke mandatarissen en partijfunctionarissen op alle niveaus, vertegenwoordigers van drukingsgroepen en publieke, semi-publieke of privé-hulpverleners) toevoegen aan het desbetreffende administratieve dossier.

Het Bureau van de Raad zal fungeren als deontologische commissie, die waakt over de naleving van deze deontologische code. Ambtenaren of andere personen die geconfronteerd worden met een inbreuk van een mandataris of derde die zij in strijd achten met deze deontologische code, worden verzocht hiervan binnen de tien dagen melding te maken bij de gemeentesecretaris. Kopie van de melding wordt onverwijld ter kennis gebracht van het betrokken raadslid. Anonieme klachten zijn onontvankelijk. De gemeentesecretaris legt de in het tweede lid omschreven meldingen voor aan het Bureau van de Raad bij zijn eerstvolgende vergadering. Het Bureau onderzoekt die meldingen op hun gegrondheid. Daarbij moet het recht van verdediging van het betrokken raadslid worden gevrijwaard. Uitspraak moet geschieden binnen dertig dagen na ontvangst. De

termijnen in dit artikel worden verdubbeld in vakantieperiodes. Als het Bureau een inbreuk op de deontologische code vaststelt, dan zal het een blaam geven aan de betrokken mandataris.

Indien de klacht gaat omtrent een lid van het Bureau van de Raad, zal het betrokken lid niet deelnemen aan de bespreking, de beraadslaging of uitspraak van dat dossier. Het recht van verdediging van het betrokken raadslid blijft gevrijwaard.

Artikel 10: Samenstelling Bureau van de Raad

Het bureau van de raad is samengesteld uit 5 mandatarissen en de stadssecretaris. De voorzitter van de gemeenteraad en de fractieleiders maken deel uit van het bureau.

De voorzitter van de gemeenteraad is voorzitter van het Bureau van de Raad. Het secretariaat wordt waargenomen door de stadssecretaris.

Artikel 11: Datum van inwerkingtreding

De code treedt in werking de eerste dag van de maand na goedkeuring in de gemeenteraad.